

Opetushallitus KAP-aamukahvit Teams 6.5.2024 klo. 8.30–9.15

*Timo Repo, Jaana Villikka-Storm, Arto Pekkala*

Keskustelusta nostettua:

- Todistuksen muodosta (sähköinen) keskusteltiin.
- Muistutimme, että asiasta tulee käydä keskustelu paikallisen Ajovarman kanssa.

Liikenteen palvelulainsäädäntö erottelee viranomaistehtävissä eri toimijat ja niiden valtuudet. Tämä käy ilmi muutamissa pykälissä, erityisesti **lain 320/2017 pykälässä 193**:

*”Tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset*

*Tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia ovat Liikenne- ja viestintävirasto, opetus- ja kulttuuriministeriö ja pääesikunta sekä Opetushallitus ja Puolustusvoimat.”*

**Työelämätoimikunnat – logistiikan työelämätoimikunta Laki ammatillisesta koulutuksesta, 531/2017**

### **§ 120 3 mom**

Opetushallitus määrää päättämiensä työelämätoimikuntien tehtäviksi 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien lisäksi tai tutkintokohtaisesta työnjaosta poiketen:

1) vastata liikenteen palveluista annetun lain 193 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kokeiden järjestämisestä ja valvonnasta sekä mainitun lain 31 §:n 3 momentissa ja 32 §:n 4 momentissa tarkoitettujen todistusten antamisesta; (17.12.2020/1048)

**19-03.2021 okm ohjekirje ammattipätevyystoiminnasta okm luvan saaneille**

[https://okm.fi/documents/1410845/4171155/Kuorma-+ja+linja-autonkuljettajan+perustason+ammattip%C3%A4tevyyskoulutuksen+j%C3%A4rjest%C3%A4mislupa+ja+toimintaohjeet+VN\\_8022\\_2021.pdf/bbdc2d7-0d13-a0f3-41f1-7b052c73a62e/Kuorma-+ja+linja-autonkuljettajan+perustason+ammattip%C3%A4tevyyskoulutuksen+j%C3%A4rjest%C3%A4mislupa+ja+toimintaohjeet+VN\\_8022\\_2021.pdf?t=1616766871039](https://okm.fi/documents/1410845/4171155/Kuorma-+ja+linja-autonkuljettajan+perustason+ammattip%C3%A4tevyyskoulutuksen+j%C3%A4rjest%C3%A4mislupa+ja+toimintaohjeet+VN_8022_2021.pdf/bbdc2d7-0d13-a0f3-41f1-7b052c73a62e/Kuorma-+ja+linja-autonkuljettajan+perustason+ammattip%C3%A4tevyyskoulutuksen+j%C3%A4rjest%C3%A4mislupa+ja+toimintaohjeet+VN_8022_2021.pdf?t=1616766871039)

**Koulutuksen järjestäjä okm koulutuksen järjestämislupa**

- voi olla esim. kunta, säätiö, oy
- osalla kunnista on osakeyhtiöitä, joilla ei ole okm lupaa!

Keskeytyneen koulutuksen jatkaminen

- Perustason koulutus ei vanhene, vaan keskeytynyttä koulutusta voidaan jatkaa. Koulutuksen järjestäjän on selvitettävä, kuinka paljon koulutusta asiakas on saanut ja mitä on vielä täydennettävä.

- Jatkokoulutusta voidaan hyödyntää viisi vuotta koulutuksen suorittamisesta.
- Koulutuksen keskeytyessä opiskelijalle muistettava antaa todistus ammattipätevyys suorituksista, josta ilmenee suoritukset

#### **Ajovarman – Traficomin kautta tulleita viestejä välitettäväksi**

- todistusten päivämäärät (todistusmääräys)
- L 320/2017 27 §  
Tieliikenteen henkilö- ja tavarakuljetuksissa kuorma- ja linja-auton sekä niiden ja hinattavan ajoneuvon muodostaman ajoneuvoyhdistelmän kuljettajana toimivalla luonnollisella henkilöllä on oltava tieliikenteessä ammattipätevyys.
- Kuorma- tai linja-auton kuljettajalla on oltava ammattipätevyyden lisäksi kuljettamaansa ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää vastaava ajo-oikeus.
  - o Voimassa olevassa laissa 320/2017 33 pykälässä on selkeä ilmaisu "koulutuksen aikana", ja vielä tarkentaen "sekä koulutuksen aikana että koulutusjaksojen välisinä loma-aikoina suoritettavia kuljetuksia Suomessa"
  - o 3) hänellä on 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen hyväksytyn koulutuskeskuksen antama ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän kuljettamiseen oikeuttava hyväksyminen koulutuksen aikana suoritettaviin kuljetuksiin ilman ammattipätevyyttä. Hyväksyminen todennetaan koulutuskeskuksen antamalla hyväksymisasiakirjalla.
- 
- Tarkastettiin Puolustusvoimien kanssa yhdessä kahden henkilön tilanne. Henkilö oli oppilaitoksen toimesta ilmoitettu liikenneasioiden rekisteriin oppilaaksi. Oppilaitoksesta selvisi, että henkilöt olivat kumpikin valmistuneet ja olivat saaneet ammattipätevyyskoulutuksen sekä suorittaneet oppilaitoksessa kokeen. Kumpikaan henkilöistä ei ollut muistanut käydä rekisteröimässä ammattipätevyyttään Ajovarmassa. Puolustusvoimat ohjeisti henkilöitä tekemään rekisteröinnin.
- tiedottaisitte oppilaitoksia vielä **muistuttamaan opiskelijoita saavutetun ammattipätevyyden rekisteröinnin merkityksestä** etenkin tilanteissa, jossa valmistunut opiskelija jatkaa varusmiespalvelukseen.
- Hyväksymisasiakirjassa koulutuksen järjestäjän tieto on eri kuin oppilaitoksen nimi. (vaihtunut koulutuksen järjestäjä?)
- jokaisesta perustason koulutukseen osallistuvasta oppilaasta tulee toimittaa **ilmoitus perustason koulutuksen aloittamisesta**.
  - o **Liikenneasioiden rekisteriin ilmoitetaan ainoastaan ammattipätevyyskoulutuksen kesto, ja ilmoitus on tehtävä viipymättä.** Koko tutkintoon tähtäävää koulutusta ei kuitenkaan liikenneasioiden rekisteriin tulisi ilmoittaa. (Ajovarman huoli on siitä, että ilmoitus ilmoitetaan vuosi ammattipätevyyskoulutuksen aloittamisen jälkeen.)
  - o
- **opetuksesta vastaavan johtajan vaihtuminen – ilmoitukset**

- Opetushallitus kirjaamo, Liikenneasioiden rekisteri (Ajovarma/Traficom), Logistiikan työelämätoimikunta
- Hyväksymisasiakirja tulee esittää **ajokorttilupahakemusta jätettäessä**, jotta Ajovarma voi varmistua siitä, että henkilöllä on oikeus saada kuorma-auton ajo-oikeus alle 21-vuotiaana ilman ammattipätevyyttä.

Muuta:

Liikenteen palvelulainsäädäntö erottelee viranomaistehtävissä eri toimijat ja niiden valtuudet. Tämä käy ilmi muutamissa pykälissä, erityisesti lain 320/2017 pykälässä 193:

*”Tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset*

*Tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia ovat Liikenne- ja viestintävirasto, opetus- ja kulttuuriministeriö ja pääesikunta sekä Opetushallitus ja Puolustusvoimat.”*

Traficomin toimivaltaan kuuluvia asioita on mm. liikenneasioiden rekisterin ylläpito (Ajovarma oy:llä on oikeudet tallettaa sinne tietoja) jatkokoulutukseen liittyvien asioiden ohjeistukset ja jatkokoulutusohjelmien hyväksyntä, sen myöntämien koulutuskeskusten toiminnan valvonta yms.

**Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on antanut uuden määräyksen Kuorma- ja linja-auton kuljettajien perustason ammattipätevyyskoe (TRAFICOM/178951/03.04.03.00/2023).**

Määräys annetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 32 §:n 7 momentin nojalla. Määräys on uusi.

Määräyksessä tarkennetaan kokeen suorittamista. Sisällössä määrätään mm. kokeessa ohjeistamisesta, kokeen valvonnasta, kokeen keskeytymisestä, kokeen keskeyttämisestä, kokeen järjestäjän vastuusta turvallisen kokeen järjestämisestä, kokeen arvioinnista, simulaattorilla tai erityisellä testialueella annettavasta kokeen osasta, kokeessa käytettävästä koemateriaalista kokeen sisällön luovuttamisesta ja vilpillisestä menettelystä kokeessa.

***Määräys koskee ainoastaan Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan kuuluvia kokeen järjestäjiä. Määräys ei koske opetus- ja kulttuuriministeriön eikä Puolustusvoimien pääesikunnan hyväksymiä kokeen järjestäjiä***